

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 .
Negyedévre ——— 3 .
Egy hóra ——— 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknban.

Megjelenik mindennap

vacsár- és ünnepnapok kivételével.

Kedd, április 20.

Nagybeeskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 89. szám.

Az ellenzék hangulata.

Nagybeeskerek, április 20.

(F.) Egy korán elhunyt zseniális, de egyúttal némileg különczködő költőnknek közismeretessé vált azt a mondását, hogy a világ csak hangulat, juttatja eszünkbe az ellenzéki pártok részéről felfújt összeférhetlenségi műfelháborodás. Mert bizony annak az okát, hogy az ellenzék most miért botránkozik meg annyira olyan tényeken, amelyeket huszonöt esztendőn keresztül egykedvűséggel nézett, annak az okát a mondott körülmény folytán nyilván nem az ügyben, hanem csakis az ellenzék hangulatában kell keresni, amely a legutóbbi választásokban szenvedett érzékeny vereségek miatt az ellenzéki lelkületeket nagyon komorakká tette.

Amde ha már az ellenzék a közvélemény nyugalmát fölzaklatta, azt önként érthetőleg helyre is kell állítani. Ez pedig nem történhetik más módon, mint az összeférhetlenségi törvény revíziójával, mert ha a törvény szavaihoz kétség nem fér, akkor annak rendelkezésében a közvélemény megnyugvást talál, holott a most érvényben levő összeférhetlenségi törvény éppen abban a hibában szenved, hogy szavai nem eléggé világosak, rendelkezései pedig az azóta megváltozott mai viszonyoknak meg nem felelők.

Báró Bánffy Dezső kétségkívül fején találta a szöveget, amidőn a revízió szükséges voltát kimondotta és ennek megejtése végett parlamenti bizottság kiküldését indítványozta. De evvel egyúttal ki is csorbitotta az ellenzéki támadások életét, melyeknek nyilvánvaló célzata oda irányult, hogy a kormány a korrupció dédelgetésének színében tüntetessék föl.

A revízió célja, miként fentebb mondtuk és újból hangsúlyozzuk, csakis az lehet, hogy a törvény rendelkezései és szavai világosak, határozottak és minden kétséget kizárók legyenek. Ebből következik, hogy éppen nem az összeférhetlenség szigorítása lehet a kizárólagos cél.

Sőt talán az ellenzék orvoslásról kell gondoskodni, mert a mostani törvénynek bizonyos tekintetben tovább mentünk, mint a legnagyobb intelligenciával s az államtól legnagyobb gazdasági függetlenséggel bíró társadalmak országai. Már pedig sehol másutt az állam nem annyira központja minden vállalkozásnak és a gazdasági életnek, mint hazánkban. A revíziónak tehát nem csupán az összeférhetlenség szigorítására, hanem még inkább arra kell irányulnia, hogy azt szabatosan megjelöljük s társadalmi és gazdasági viszonyainkhoz alkalmazzuk.

A bizottságnak, amelyet a parlament a revízió munkájának teljesítése végett kiküldött, ezeket a szempontokat különösen azért kell szem előtt tartani, mert az összeférhetlenség oktan szigorítása a vezérszerepre hivatott középosztályunk lába alól a gazdasági alapot kirántaná, ha mindennemű vállalatra az erkölcsatlenség bélyegét rányomná az által, hogy azokat a politikai hivatással össze nem egyeztetőknek stigmatizálnák és a parlamentnek értelmi színvonalát is jelentékenyen lesüllyesztenék.

A kiküldött bizottság e szempontok figyelembe vételével kétségkívül oly művet alkothat, melyért neki és e reform kezdeményezőjének, Bánffy Dezső báró miniszterelnöknek az utókor hálával fog tartozni.

A városi szabályrendelet.

(Folytatás.)

IX. Fejezet.

A városi számvétség.

74. §.

A hivatal áll a városi főszámvévő, egy alszámvévő és két írnok vagy díjnokból, a kik a városi vagyont illető számadásokat vezetik.

75. §.

A városi főszámvévő és alszámvévő évi fizetések összegével felérő biztosítékot letenni kötelesek.

76. §.

A városi jövedelem elkönyvelése úgy mint eddig, a kincstári könyvelés szerint vezetendő és pedig oly formán, hogy minden egyes alap,

mint szinte a letétek számára is, minden évben egy külön főkönyv nyitandó, amelybe minden azon rovatok vezetendők, melyek a költségvetésben részletezve vannak. A mennyiben egy rovatban több tárgy fordulna elő, minden egyes tárgy számára külön számla nyitandó. A tartozás előirási oldalaira mindenekelőtt a megelőző évi hátralékok, illetve a még fennálló letétek átvezetendők és pedig a múlt évi számadásalap és tétel kitüntetésével, ezek után a folyó évi előírás az igazoló adatok rövid kitüntetésével. A lerovási oldalra a törlesztés mindjárt ennek megtörténte után bevezetendő.

A főkönyvek helyességét igazoló naplók a pénztár részéről beadott napi jegyzékekből okvetlenül mindennap összeállítandók és elkönyvelendők.

77. §.

Főszámvévő csak az lehet, a ki az államvizsgát letette.

78. §.

A főszámvévő köteles a pénztári kezelést, az eljárást figyelemmel kísérni, s ez irányban netalán aggályait személyes felelősség terhe alatt a városi tanácsnak azonnal bejelenteni.

Akadmányoztatása esetén a városi főszámvévőt a melllette alkalmazásban levő alszámvévő helyettesíti.

X. Fejezet.

A városgazda mint egyúttal előfogati és katonabeszállásolási biztos.

79. §.

Felügyel a városi vagy a város kezelése alatti mindennemű ingó és ingatlan vagyona és felelőssége alatt a városi, vagy a város kezelése alatti mindennemű tüszelő és egyéb eszközök, szerződések, butorok, épületek stb. jó karban tartásáról gondoskodik, ha javítások, új beszerzések és tatarozások szüksége fonforog, ezúttal ugymint a netán történendő leltárbéli leírásokra nézve, a polgármesternek jelentést és indítványt tesz.

A zár alatt levő, vagy tartandó ingóságok az ő zára alatt vannak, s ő mint előfogati és katonabeszállásolási biztos az előfogati intézkedésekből folyó és a katonabeszállásolásra vonatkozó minden teendőket végzi, különösen pedig nyilvántartja a katonatiszti szállásokat és a közkatonák elszállásolásánál felügyel arra, hogy a polgárok e részben egyenlően terheltesenek.

XI. Fejezet.

Közegészségügy.

80. §.

A városi egészségügyi személyzet áll: egy főorvos, egy orvos, három szülész és két állatorvosból.

A „TORONTÁL” tárczája.

Egyszobás lakás kiadó.

Kicsit beborult az ég, kicsit esett is az eső, a harangok zúgtak, a gyászmenet a temető felé tartott.

I.

Az öreg Kádárné nagyon sirt.

— Edes, kedves leányom ne menj el, maradj itt, mi lesz velem, ha te azokkal a komédiásokkal elmegy?

— Hiába edes nagyanyám minden rimázkodása, nem maradok itthon. A színigazgatónál voltam, azt mondotta, hogy egészen a színpadra termettem. Magam is érzem, hogy a dologhoz nincs kedvem s ha színházban vagyok, elfog a láz: színésznek akarok lenni, az is leszek.

— De hát ott elromlasz, nem leszel az én unokám, megtagadlak.

A leány felemelkedett székéről, színésziesség poszturába vágta magát és válaszolt:

— Nem foglak soha elfeledni, ott sem, segíteni is foglak, de színésznek leszek.

— Hát ha ez utolsó szavad, akkor én mondom neked, hogy én nagyanyád, egyedüli gondozód, nem egyezem bele. Ha jó leány vagy, megfogadod szavam és nem megy el.

Terka oda ment a nagyanyjához, lehajolt kezéhez és remegve megcsókolt.

— Ugy edes leányom, léssd most már nagyon szeretlek, ölelj meg, hadd csókoljalak meg én is.

II.

Egy reggelen Terka, az a sápadt arcú lány, nem volt a szobájában. Ruhafüggeszén nem állott egy ruha sem, a fehérneműje ki volt hányva a ládából: teljesen felfordult világ volt itt.

Kádárné nagyamama tudta hanyadán a dolog. Sokáig sirt és nem is főött magának semmit, mert nem jutott eszébe, hogy éhes. Pedig csak annyi történt, hogy Terka, az a sápadt arcú leány, elment a színészekkel.

Egy kis irást sem hagyott maga után s letenho zádot sem mondott, csak elment.

III.

Másnap jöttek tudakozódai, vajjon igaz-e az, hogy Terka, az a büszke leány, elszökött a színészekkel.

— Elment, lelkeim, elment a komédiásokkal, a hátatlan, pedig megfogadta, hogy nem megy el, mégis megtette: itt hagyott.

— Mindjárt gondoltuk, hiszen a csósz urfi is ment, Terka vitte magával, első hódítása ez neki. No de hát nem érdemi meg, hogy róla beszéljünk, mondja csak nagyasszony, mit csinál ezzel a két szobával, talán jó volna egyik szobát kiadó?

A nagyasszony nagyon megharagudott.

— Mit gondolk, Terka visszajön, neki külön szoba kell, Terka nemsokára vissza fog jönni, ne is beszéljenek a szoba kiadásáról. Szép fel fogom díszíteni a fenyőgalyakkal és szalagokkal. Az ágyát megbontom, nehogy mikorra visszajön, neki keljen vele bajlódni. Ugy lesz asszonyok, leányok. Mosolyognak, azután mind elmennek.

Kádárné pedig úgy tett, mint mondá: Földiszíté a szobát fenyőgalyakkal, melyeket az udvaron levő fenyőfáról szedett le, megbontotta az ágyat és — várta Terkát.

IV.

Egy év, két év elmúlt és a lány nem jött. Nem is adott magáról életjelet.

Az öregasszony nagyon belefáradt a várásba, a fenyőfa is majdnem megkoppaszta állott az udvarban, úgy látszik, nemsokára kipusztul.

Arra is gondolt Kádárné, hogy a szobát mégis csak kiadja, mert már nincs pénz a háznál. Meg is írta a cédulát, hogy „egyszobás lakás kiadó”, de mikor már fel akarta függeszteni a kapura, visszatért az újjából és — várt.

Várt, de hiába.

Igy azután beteg lett, lefeküdt az ágyba, azután úgy történt, hogy másnap elaludt örökre.

A szoba képe csak annyiban változott, hogy a másik, átnyitó szobából elhozták az utolsó fenyőgalyat, a piros szalagokat otthagyták és feketével rakták körül a koporsót.

Másnap aztán úgy volt, hogy a kapu fehér cédula állott: Ezen házban kétszobás lakás azonnal kiadó.

V.

Az ég is kiderült, az eső is megszűnt, a harangok sem kondultak meg temetésre: a gyászmenet visszatért a temetőből.

A) Főorvos.

81. §.

A városi főorvos mint községi orvos elsőzetes pályázat alapján az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. és 144. §-ai szerint a képviselőtestület által választatik.

A főorvos kötelessége folytonos figyelemmel lenni a város közegészségi állapotára.

Köteles a polgármester rendeletére, vagy a rendőrkapitány felszólítására a közegészséget érdeklő esetekben a jelenségek és hullák rendőri szemlélését mint szakértő eszközölni.

82. §.

A városi főorvos kötelessége az 1876. évi XIV. t.-cz. 155. és 156. §-aiban megállapítvák. Azonkívül a főorvos köteles a letartóztatott egyéneket és tolonczokat megvizsgálni.

Főügyelemmel köteles lenni arra, hogy a bordélyházakban levő személyek hetenként szigorúan megvizsgáltassanak.

83. §.

A főorvos kötelessége az összes egészségügyi személyzetre és orvosi gyakorlatra különös figyelemmel lenni, főleg kuruzslásokról jelentést tenni és afelett örökölni, hogy minden a közegészségügyre nézve tett intézkedések pontosan teljesíthetők.

84. §.

A főorvos kötelessége a város szegényeit ingyen gyógykezeltetni és mindennemű hivatalos tárgyalásokra szükségelt bizonyítványokat és látleteket, még pedig a szegények számára ingyen kiállítani.

A főorvos mint községi orvos az I., II., III., IV. és V-ik kerületben végzi a halott kelmét.

B) Orvos.

A főorvos az orvost akadályoztatása esetén helyettesíti.

85. §.

A városi orvos a főorvos felügyelete és rendelkezése alatt áll és azzal együtt a halottkémlelt a város egész területén teljesíteni köteles és pedig a VI., VII., VIII., IX. és X-ik kerületben.

Azonkívül kötelességében áll az 1876. évi XIV. t.-cz. 145. §-ában foglaltakat végezni.

Akadályoztatása esetén a főorvost az orvos helyettesíti.

C) Szülésznők.

86. §.

A városi szülésznők a városi orvos felügyelete alatt állván, teendőiket a fennálló törvény szerint teljesítik s a városi szegény sorsuakat ingyen ellátni kötelesek.

D) Állatorvosok.

87. §.

A városi állatorvosok közegészségügyi ügyekben, a városi főorvos, esetleg helyettesének, rendőri és loállítási ügyekben pedig a városi rendőrkapitányának vannak alárendelve és kötelességeiket a fennálló törvény és szabályrendeletek értelmében tartoznak teljesíteni.

XII. FEJEZET.

A r e n d ő r s é g.

A) A rendőrkapitány.

88. §.

A rendőrkapitány vezeti és intézi a rendőri ügyeket a város területén.

Felelős intézője a rendőrség körébe tartozó mindennemű ügyeknek.

89. §.

Fontosabb ügyekben köteles a polgármesternek jelentést tenni s az ettől kapott írásbeli utasításokat feltétlenül végrehajtani.

90. §.

Az egész város területén a polgármester után első őrre az állam, közrend, személy- és vagyonbiztonságnak, valamint a közérkölciségnek, a végből különös feladata a rendőri igazgatás főközegeül szolgál.

(Folytatása következik.)

H I R E K.

Tájékoztató.

Április 25. Nagybecsk. jótékony négyzet közgyűlése
Április 28. Megyei rendkívüli közgyűlés.
Május 10. Közigazgatási bizottság.
Május 15. Schláger Antónia hangversenye.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A m. kir. belügyminiszter Torontál vármegyében a vég-szent-mihályi kerületbe Bene Gézát, a német csanádi kerületbe Kindl Jánost nevezte ki anyakönyvvezetők és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Tulics György nagybecskereki lakost az itteni pénzügyigazgatásához segélydíjas számgyakornokká kinevezte.

— **Véglegesítés.** Torontál vármegye főispánja Fischer Jakab helyettes szychfalvi állatorvost ezen állásában mint járási állatorvost véglegesítette.

— **Ünnep után.** Véget ért a nagyhét gyászja, elmúlt husvét ünnepe, a kereszténység ezen diadalünnepe. Nemcsak az eszme győzelmét, hanem egyuttal a világosság diadalát a sötétség fölött ültük meg. Virágok, gallyak között volt szombaton az oltár s kora reggeltől késő estig sarándokolt a nép a templomokba míg a feltámadási körmenet jelzésére zugtak föl a harangok. A feltámadási ünnepen egyébként részt vettek az összes polgári és katonai hatóságok, testületek, egyletek. Husvét vasárnapján ragyogó szép napra virradtunk s az ájtatos hívek olyan nagy serege lepte el a plébánia templomot, hogy valószínűleg veszedelem számba ment mozogni benn. Az ünnep fényét nagyban emelte Nocker János egyházi karnagy remek éneke. Most már elhangzott a feltámadást hirdető harang szava, elcsöndesült az ünnepi vigadózás profán larmája s újra itt van fűlsiketítő nyersségével az élet vásárja.

— **Névmagyarosítás.** Ferch Nándor bogárosi illetőségű, jelenleg Nagy Óz község segédlelkésze, vezetéknevének „Arany”-ra kért átváltóztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Halálozás.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, Schneller Gyula polgártársunk neje hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogultban, ki szívbeli tulajdonságainál fogva közszeretben állott, Szabó Ferencz plébános nővérét gyászolja. Temetése vasárnap délután ment végbe nagy részvét mellett. A halálozásról a következő gyászjelentést tettük:

Schneller Gyula saját, ugymint gyermekei Aranka, Gyula és Rozika, valamint az alantirt testvérek és rokonok nevében mélyen szomorodott szívvel jelenti a hön szeretett és felejtetlen hitves, legjobb anya, testvér és rokonnak Schneller Szidónia szül. Szabó folyó évi április hó 17-én délután háromnegyed 1 órakor, a halál-doklok szentegeinek felvétele után, élte 44 ik, boldog házasságának 13-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos kimúltát. A boldogult hült tetemei folyó hó 18-án, délután 5 órakor fogtak a nagybecskereki róm. kath. sírkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni; a gyászmise pedig folyó hó 26-án délelőtt 9 órakor fog a nagybecskereki plébánia templomban az egék Urának bemutatni. Nagy-Becskerek, 1897. április hó 17-én. Béke haimvaira! Szabó Ferencz, Szabó Kálmán, Szabó Arpad dr., fivérei. Özv. Kelemen Etelka szül. Szabó, Müller Izabella szül. Szabó, Obrincsák Katicza szül. Szabó, nővérei. Szabó Mária szül. Graszl, Özv. Schneller Jozefin szül. Benz, sógor-női. Müller Mihály, Otrincsák Frigyes, Schneller Agost, Schneller Ede, sógorai.

— **A panosvai városi pénztárak egyesítése** már rég ideje képezi a városi közgyűlés tanácskozásainak tárgyát. Az egyikben hozott határozatot a belügyminiszter csak részben hagyta jóvá. A minap megtartott városi közgyűlés most a miniszteri leirat értelmében újból kimondta a (városi gyámpénztár, jövedékhiatali pénztár és házi pénztár) pénztárak egyesítését. E határozatból kifolyólag megszűnik a gyámpénztári és ellenőri állás, a jövedékhiatali pénztári és ellenőri állás. — A szerb városatyák e határozat ellen különvéleményt adtak be.

— **Színészet Nagyikindán.** A „Torontáli Közlöny” írja: Halmay saintársulata a hét folyamán megérkezett városunkba és mint jeleztük, vasárnap a „Bányamester” című operette elkezdi meg előadásait. Természetesen találjuk, hogy ezuttal magáról a társulatról még nem szólhatunk, miután egészen új társulattal állunk szemben és a régi társulatnak alig egy két tagja van szerződötve. Teljes bizalommal nézünk azonban a társulat működése elé; Halmay igazgató jó hirneve elég biztosíték arra nézve, hogy színpártoló közönségünk igényei a mostani vendépszereplés alkalmával is teljesen kielégíthetessenek. — A társulat nagyjából fiatal erőkből áll, akiket az igazgató a vidék nevesebb színpadjairól szerződötett. — A mi a bérletet illeti, amennyiben a téli saison eredményének felel meg, meglehetősen sikerült, a miért is teljes elismeréssel adózunk N. Kikinda város legnagyobb részét honoratíórokból álló magyar közönségének és áldozatkész kereskedő osztályának, mert lehetővé teszi, hogy a magyar Thalia immár nem anyagi küzdelmek között, hanem azon gondoktól menten teljesítheti feladatát, melyek eddig, őszintén megvallva — törekvésében megbenitották.

— **Hetvennyolcz pályázó.** Verseczről írják lapunknak, hogy az ottani elemi népiskolában úresedésben levő tanítói állásra 78 pályázó jelentkezett. Csodálatos dolog, hogy honnan bujt elő

olyan hirtelen ez a sok tanító, mert Torontálban akárhányssor megessik, hogy meddő marad egy pályázat és sok helyre egyáltalában nem lehet tanítót kapni. A dolog persze menten érthetővé válik, ha tekintetbe vesszük azt, hogy itt egy nagyobb vidéki városról van szó, azok a helyek pedig, a hová nem pályázik tanító, többnyire kisebb falvak.

— **Egy párba jövetkezménye.** Megemlékeztünk arról a szenzációs párba jóról, mely Kikindán a törvényszéki elnök és a kir. ügyész között történt nemrég. Miután a párba jóról nyilvánosságra jutott, az igazságügyminiszter is tudomást szerzett róla, akihez egyébként hivatalos jelentés is ment később a dologról, mely személyi surlódások következménye volt. Az eset folytatásáról értesülünk most abban, hogy az igazságügyminiszter dr. Makk kir. ügyészt Kikindáról a rózsahegy törvényszékhez helyezte át. Erre pedig az áthelyezett kir. ügyész azzal felelt, hogy beada a nyugdíjazás iránti kérvényét és már vissza is vonult a hivatalától.

— **A vetések állása és az időjárás.** A legközelebbi napokban még sok helyen voltak kisebb nagyobb foku esőzések, a melyek miatt nemcsak a mezei munkálatokat nem lehet befejezni, a mi egyike különben a legnagyobb bajoknak, hanem főképp azért, mert az ősziek sem gyarapodnak úgy, a mint ez kívánatos volna. Néhol tulsűrű a vetés, másutt meg kezd hanyatlani; pár szóval kifejezve, jó enyhe időre nagyon nagy szükség lenne, hogy a növényzet rendes fejlődése bekövetkezhesék. A fü és mesterséges takarmánynövények általában véve az ország minden részében meglehetősen jól haladnak; szép zöld a legelő és rét, valamint a lóhere és luczerna is. Ez utóbbiakat az Alföldön már takarmánynak használják is. A kukoricza vetést is meg kellene kezdeni, de bizony ezt is akadályozza eddig az eső.

— **Jégeső.** Egres és Sáratalva községekben s határaikban nagy vihar s jégeső tombolt a napokban, miközben oly nagy szemű jégdarabok estek, melyek a szabadban levő libákat, csirkéket stb. s más kisebb állatokat agyonverték. Magán Sáratalván több mint 70 drb libát agyonütött a sűrűn hulló jégzäpor.

— **A pozsonyi affér.** A Draskovich Gebauer affér újabb fordulatot vett. Gebauer öccse, Sándor, akinek Pozsonyban divatúru üzlete van, néhány nappal ezelőtt levelet irt Draskovich grófnak, amelyben tudatja, hogy nem tekinti többé vevőjének és felkéri, hogy jövőre kerülje üzletét. E levél daczára gróf Draskovich felesége tegnap mégis bement Gebauer Sándor atyjának boltjába. Gebauer Sándor erre a következő levelet irta Draskovich grófnak: „Még egyszer figyelmeztetem, hogy kerülje üzletünket.” Gróf Draskovich erre elégtételt követelt Gebauer Sándortól. A segédek igen szigorú föltételek mellett kardpárba jában állapotok meg, a mely a pozsonyi hadapródiskolában meg is történt. A felek igen hevesen csaptak össze, de nyolcz perczig egyik sem bírta a másikat megsebesíteni, egyszerre azonban mind a ketten majdnem ugyanabban a pillanatban hátráltak és homlokukhoz kaptak. A segédek megállították a küzdelmet és konstátálták, hogy mind a ketten halántékukon tizennyolcz centiméter hosszú és meglehetősen mély vágást kaptak, mely mindkettőjüket képtelenné tette a haroz továbbfolytatására. Mialatt sebüket összevarták, az ellenfelek — Draskovich gróf inicziatívájára — kibékölték.

— **Mit csinál hát Latinovics Ernő?** A t. olvasó közönség szombat óta abban a kellemes helyzetben van, hogy raponta megtudja, hogy és mint éri magát Latinovics Ernő ur, ki január óta Mentonban tartózkodik s a lapok állítása szerint Monte-Carloban elvesztette utolsó aranyait. Szombaton azt irták róla, hogy agyonlötte magát, s e hir nyomában hasábos nekrológok fakadtak, melyek behatóan tárgyalták a szerencsétlen ember összes jó és rossz tulajdonságait. Vasárnap, a feltámadás magasztos ünnepén, egy mentoni távirat jelent a meg a lapokban, ahol a Louvre-szálló tulajdonosa kijelenti, hogy Latinovicsnak semmi baja. Ezt az örvendetes hírt azonban ma ismét megczáfolja a „Magyarország”, elmondván, hogy Latinovics Ernő tényleg megöltte magát s hogy két súlyos sebe van. Ugyan melyik hir igaz most ezek közül?

— **Egy kis leány tragédiája.** Oroszlámos-ról jelentik, hogy pénteken késő este dr. Nesztor E. ottani orvos lakásán Csanádi Rozália 6 éves leánya megégett. Az orvos Szegedre utazott, Vas Mária cselédleány, hogy egyedül ne legyen, magához vette a szomszéd kis leányát, azután dolgát elvégezve, a konyhában aludni tértek. A kis leánynak a tüzhely mellé a földön készített fekvő helyet, a gyertyát pedig égvé hagyta. Vas Mari, mint elbeszéli, első álomban lehetett, midőn rémes sikolyra ébredt fel. Megrémülve látta, hogy a kis leány ruhája lángban állott. Hamar átfutott a gyermek szülőihez, de mire azok megérkeztek Csanádi Rozália annyira összeégett, hogy reggelre iszonyu fájdalmak közt kisérvédt.

— **Szédelgő ügynökök.** Az utóbbi időben Nagy-Szent Miklóson és a vidéken biztosítási ügynökök járnak, kik a tapasztalatlanabbakat alaposan becsapják, amennyiben az illetőtől a kezeik közt lévő, s már régen érvényben lévő biztosítási kötvényeket újabb, állítólag olcsóbbakkal, — melyek azonban értéktelenek — cserélik ki azon ürgy alatt, hogy ők a király által alakított biztosító társulattól valók, s hogy olcsóbb biztosítást nyújthatnak. A mint kiderült, egész manipulációjuk a legvakmerőbb szédelgés, s hogy talán biztosítási ügynökegüket valószínűbbnek tüntessék fel, Kossuth Ferenczet, mint társulatuk elnökét ábrázoló képekkel háznak s arra előlegeket kérnek. Persze a könnyen hívők sohasem látják sem a biztosítást, sem a képre adott előlegeket. A mint értesülünk, már számos áldozata van e szédelgőknek, nemcsak Szentmiklóson de Csanádon s a vidéken is.

— **Halál a malomkerekek között.** Czernyán a napokban Andrez Ferencz Milutin nevű 6 éves fiacskája pajkosságából a forgásban levő szárazmalom nagykerekeire felkapaszkodott. A kerék a gyermeket a malom orsói közé sodorta, melyek annyira összezúrták mellkasát, hogy csak az elégtelenített hulla került ki a kerekek közül.

(x) **I-ső Napoleon lámpája.** Egy rendkívüli érdekes csillár van kiállítva Budapesten Rex Henrik Tivadarnak a Gizellatéri Haas palotában lévő nagy és előkelő elektrotechnikai és csillár üzletében. Ezen — egykor nagy Napoleon tulajdonát képező — óriási lámpa, mely a bronz munka remeke és a fővárosi elite közönség bámulat tárgyát képezi, nevezett cég által villamosra lett átalakítva. Műértékét legjobban igazolja, hogy egy külföldi szaktekintély hazánk egyik legkiválóbb főnemeseinek — kinek e lámpa családi ereklyéje — 50.000 forintnyi árt ígér. Nagyon természetes, hogy e különben is remek csillárnak értékét most már nagyban emeli a villamossá történt művészi kivitelű átalakítás. Mely munka Rexnek valóban nemes izlésére enged következtetni.

Irodalom és művészet.

* **Mirjam.** Dr. Kis Arnold veszprémi főrabbi, városunk születése előfizetési felhívást hirdető „Mirjam” című magyar imakönyvére az idősek számára. A könyv ára diszes vászonkötésben 2 frt, csontutántatu kötés ára 3 frt 50, brtkötés 6 frt. Az előfizetési összegek Köves és Boros könyvkiadó céghez küldendők Veszprémbe.

* **Magyar Lányok.** Az a fontos, kulturális hivatás, melyet a „Magyar Lányok” a leány nevelés terén teljesít, az a szeretet, elismerés, s melylyel olvasói s a szülők és tanítók részéről találkozik, bizonyítja a legjobban, hogy erre az újságra nagy szükség volt. Tutsek Anna, a kiváló írónő viseli gondját, hogy ne kerüljön egy betű, egy sor se olyan a „Magyar Lányok” ba, s mely nem illenek egy fiatal leányoknak való lapban. Ugy a szerkesztő, mint főmunkatársai, Pósa Lajos, Sebők Zeigmond a legnagyobb buzgalommal, lelkesedéssel szentelik minden tudásukat Magyarországi fiatal leányai javára. Szórákutatására, mulattatására, tanítására szánt közleményeit mind a legkiválóbb magyar írók írják, képei igen szépek, művészi kivitelűek. Az új negyed április elején kezdődött s ebből az alkalomból újlag felhívjuk olvasóink figyelmét erre a lapra. Ne hiányozzék egyetlen magyar családból sem, a hol fiatal leányok vannak. Előfizetési ára negyedévre csak 1 frt 50 kr. — Kiadóhivatal Budapesten, Andrassy ut 10. sz.

Legujabb hírek.

Lipót főherceg betegsége.

Bécs, ápril 19. Lipót főherceget herensteini kastélyában szélhűdés érte. Allapota eleinte aggasztó volt, később azonban kissé javult. Testvérei, Ernő és Rainer főhercegek, amint a hírről értesültek, nyomban a nagybeteg főherceghez siettek.

Kancellárválság Németországban.

Berlin, ápril 19. Hire jár, hogy nagy válság van készülében és a válság első sorban a kancellárt sujtáná. Politikai körökben beszélik, hogy az egyesületi törvényt, amelyet a miniszterium jóváhagyott, legfelsőbb helyen nem helyeselték, mert nem elég szigorú.

Lehoczky Vilmos halála.

Turóc-Szentmárton, ápr. 19. Lehoczky Vilmos országgyűlési képviselőt szélütés érte és pár percnyi szünet után meghalt. Lehoczky a szabadelvű párt tagja volt és a turócmezei szucsányi kertületet most másodízben képviselte az országgyűlésen.

A pestis.

Madrid, ápril 19. Macanóban a pestis fellépve, az innen eredő küldeményekre és szállításokra elrendelték a vesztégzart.

Táviratok.

A törökök hadüzenete.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: Törökország tegnap megüzente Görögországnak a háborút és egyuttal kiadta a parancsot Edhem basának az előrenyomulásra. A görög követségnek a kormány elküldte az utleveleket, s a követ meg a követség személyzete azonnal elutaztak Konstantinápolyból. A határon való csatározások ma már rendes ütközetté fejlődtek.

Háboru.

Budapest, ápr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből telegrafálják, hogy Larissából érkező hírek szerint a törököknek Raveni elleni támadását végképen visszaverték. A görög dandár már előnyomult Damassi ellen és jelenleg a határtól másfél órányira levő török területen van. Egyidejűleg Dunopulo dandárja is előnyomult, még pedig Bughazin keresztül ugyancsak Damassi felé. Mavro Mihalis hadosztályparancsnok más irányba hatolt előre, hogy megkerülje a rendetlen sorokban visszavonuló törököket. Matrapas dandárja megint Grikowali felé támad, hogy újból megszállja a tegnap elvesztett állomáshelyeket. A harc mindenfelé elkeseredetten folyik és már dél óta tart. Mindkét részen számos a halott és a sebesült.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből jelentik, hogy a melunai szorosért vívott tegnapi küzdelem felette nehéz volt; három tisztet és több mint husz megsebzett katonát hadifoglyok gyanánt Tyrnovesbe, Larissába és Volóba vittek, a csapatok pedig a tüzelést csak délután öt órakor hagyták abba. A Raveniből érkező híreket egyébiránt egész

Görögországban megnyugtatóknak tartják. Preveza bombázását szintén abba kellett hagyni, mert a hirtelen kitört vihar megakadályozta a támadókat a folytatásában. Budapest, április 20. Athénből jelentik, hogy a törököknek Reveni ellen intézett támadása huszezer emberrel történt.

Budapest, április 20. (A „Torontál” ered. távirata.) Athénből telegrafálják, hogy Assim bey, a török követ ma — tekintettel a helyzetre — onnan elutazott.

Budapest, ápr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Biztos forrásból hírlik, hogy a görög csapatok Damassi, sőt Viglia körül is több fontos stratégiai pontot szállottak meg; a csapattal együtt harcolt háromezer fegyveres paraszt is.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Larissából jelentik, hogy a trónörökös tegnap este visszaérkezett oda.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egész Görögországban örvendetes tudomásul szolgált, hogy a görög csapatok tegnap heves és kitartó küzdelem után visszanyerték a melunai szorost, melyet vasárnap este sikerült a törököknek elfoglalniok.

Az ünnepelt Lueger.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Lueger polgármester tegnap letette a hivatalos esküt. A városháza nagytermében több mint 5000 ember tolongott. Este fáklyásmenet volt az új polgármester tiszteletére.

A tőzsdéről.

Budapest, április 20. (A nbecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 7.05—06, buza tavaszra 7.76—77, tengeri május-juniusra 3.46—47, zab 6.20—25, repce 10.65—70. A keleti bábura a tőzsdére is nagy hatással volt ma, buzában a kínálat és vételkedv felette nagy, forgalom 55.000 mm., az árak 20—25 krral magasabbak és tartósak.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.
Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének központjában 3 hivatalsszolgai állás tölendő be, mely állásokkal évi 300—300 frt fizetés, szabályszerű lakbérilletmény és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmaztatásra jogosító cs. és kir. hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott katonai altisztek ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon kiszolgált altiszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtanak, hogy említett igazolvánnyal felszerelt, 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványukat, melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35 évet meg nem haladó koron és egészséges ép test-szervezeten kívül a magyar írás, olvasás és számolás elemeiben való jártasság, ugyszintén a magyar honpolgárság kellőképp igazolandó, következő cím alatt:

„A m. kir. államvasutak üzletvezetőségének, általános I. osztály Zágráb” legkésőbb f. évi április 25-ig terjessék be, minthogy az ezen határnapon túl beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Azon pályázók, kik a hivatalos magyar nyelven kívül a horvát nyelvet is bírják, a többi pályázókkal szemben előnyben részesíttetnek.

Megjegyzendő, hogy a polgári állásra jogosító igazolvánnyal ellátott azon altiszteknak, kik a katonaságtól közvetlenül s a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül lépnek át a m. kir. államvasutak szolgálatába, véglegesítésük esetén s ha a vasuti szolgálatba lépéskor 45 évüket még tul nem haladták, a szolgálatban töltött idejük az napszabályszerű fizetéseknek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett nyugdíjjogosult idejükbe be fog számíttatni. Zágráb, 1897. március hó 24 én.

Az üzletvezetőség.
(Utánnyomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

Melenczei „Ruszanda“-tó, Iszapfürdő

Magyarország, Torontálmegyeében.

A fürdőidény március 15-től szeptember 15-ig tart.

Az eddigi tapasztalat szerint ezen iszapfürdő biztonságosan hat a következő bántalmaknál: gőrvélykór és ennek minden alakjánál — mirigydagadások, fűfélék elcsontbántalmaknál, rheumatismus és előrehaladt gyuladások következményeinél, idült sebek és fekélyeknél különösen, melyek csontbántalmaknál mutatkoznak, idült bőrbántalmaknál, különösen száraz izag psoriasis, idegzsábkánál, stb. stb.

A fürdő ez évben tetemesen kibővített és kényelmesebben ujjonnan berendezett. Van három szállodája, egy csinos gyógyterme, nagy ét- és tánczeremmel, jó polgári konyha és pinze, szép park, állandó zenével. — Fürdők ezement és porcellán kádakkal.

Az árak egyáltalában igen mérsékeltek.

Posta-, távirat- és vasuti állomás.

A fürdőre vonatkozó leírást díjmentesen minden kérelmezés nélkül szívesen beküldi

Melencze, 1897. Ápril hónap.

(413—3.1) **A fürdőkezelőség Melenczén.**

12 darab hizott ökör

eladó

özv. Bobor Györgyné

elleméri uradalmában.

425—3.1

1454. szám. 1897.

423—3.1

Hirdetmény.

A torontálmegyei közigazgatási bizottsága kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 1897. évi március hó 15-én kelt 745/952. 1897. számú határozatával a nkikinda, — nagyszentmiklós — perjamosi törvényhatósági közut Nagy-Szent Miklós község átkelesi szakaszának 400 folyó méter hosszban való kiépítését és hengereését 2563 frt 20 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1897. évi április hó 30-ik napjának 10 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kintűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelést és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskeken, 1897. április hó 13-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

1915. szám. 1897.

428—3.1

Pályázat.

A dolovai új községében házi és szoba telegraf alkalmazandó és az e körüli munkálatokra és anyagszállításra írásbeli ajánlatok április 30-ig beadandók.

A községelöljáróság.

412/6688. k. i. szám. 1897.

420—1.1

Árlejtési hirdetmény.

Nagy-Becske város tanácsa a tulajdonát képező Casino épület udvarán felállítandó falerakó szin felépítése és az udvar egy részének kikövezése feletti munkálatok kiadása céljából 1897. évi április hó 28-ának d. e. 9 órájára a városházi épület II. tanácsnoki irodájában nyilvános árlejtést tűz ki, melyre a vállalkozókat ezennel meghívja.

A költségvetés az árlejtés napjáig a hivatalos órák alatt fenti irodában naponta megtekinthető.

N.-Becske, 1897. évi április hó 14.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

6231. szám. 1897. Torontálmegye tekintetes alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A zombolyai járási orvosi állás leköszönés folytán megüresedvén, arra ezenel pályázatot hirdetek.

A járási orvos évi fizetése 450 frt és utiátalánya 150 frt.

Felhivom tehát a pályázni óhajtokat, hogy az 1883. évi I. t. cz. 9. §-ában megjelölt minősítést, valamint az 1883. évi szeptember hó 30-án 80099. szám alatt kelt magyar kir. belügyminiszteri rendelet értelmében megkivántató tiszti orvosi vizsga letételét igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket a vármegye főispánjához Rónay Jenő ur Óneltóságához ezimzeten legkésőbb folyó évi május hó 10-ig beterjesszék.

Dr. Bellimanics,
alispán.

425—2.1

Árlejtési hirdetmény.

Az ó bessenyoí községi iskolának új béli átfedésére, a tantermeken és tanítólakásokon szükséges javítások és átalakítások, valamint a meglévő iskolaépülethez két új tanteremnek hozzáépítésére a községi iskolaszék folyó évi május hó 2-án d. e. 9 órakor nyilvános árlejtést tart, melyre a vállalkozók ezennel meghivatnak. Az összes munkálatokra 6400 frt van előirányozva. Bánatpénz 10% ban állapittatik meg, mely összeg az árlejtés előtbe helyezendő. Egyéb feltételek az iskolaszéki elnöknel tekinthetők meg.

Kelt Ó Bessenyo, 1897. április hó 17.
Dragán Tamás s. k. Lászlóffy János s. k.
isk. jegyző. 429—2.1 isk. elnök.

Fiu gyermek-ruhák dus választékban. Legolcsóbb bevásárlási forrás Kovacs Gedeonnál Nagybecskereken. Minden darabon nyomtatott szabottár.

391. IV—x.2

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

Budapest, VI. ker., külső váczi-ut 45. sz.

Sürgönczim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenfélé gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás). Keretű részeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Mindenfélé szivattyukat gőz-, szij- és kézi-hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kut felépítményeket vasból. Tűzfecskendőket és vizszállítókat, tüzoltósági felszerelési tárgyakat. tisztasági szereket, öntöző kocsikat, sárkaparó- és seprőgépeket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, póczegődör tisztító készülékeket. Vas- és érczöntvényeket, harangokat Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kgyóalokban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzőkek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

197—40.11

Üzletfelosztás miatt

mindennemű, szobadisznak kiválóan alkalmas növény és palma, továbbá nemes faju magasabb és alacsonyabb rózsák szabad földből (átültetési ideje épp most van), mindennemű, már nyilófélben levő tavaszi virág, nefelejts, árvácska, viola, dupla kerti szegfű, százsorszép fehér és rózsaszinben, csillagvirág különböző színben (szintén most legjobb átültetési ideje) felette olcsó áron kapható

DEUTSCH ZSIGMOND

kertészetében

411—7.3

NAGY-BECSKERÉKEN.

A virágkereskedés helyisége május 1-én berendezéssel vagy anélkül is kiadó.

Közelebbit ugyanott.